

राज्यातील कारागृहांमध्ये “Use of Technology” या मुद्द्यानुषंगाने तंत्रज्ञानाचा प्रभावी वापर होण्याच्या दृष्टीने समिती गठीत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
गृह विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक: जेएलएम-१२२४/प्र.क्र.१७७/तुरुंग-२
दुसरा मजला, मुख्य इमारत,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक- १० जानेवारी, २०२५

प्रस्तावना:-

महाराष्ट्र कारागृहे आणि सुधारसेवा अधिनियम, २०२४ चे विधयेक, महाराष्ट्र विधानमंडळाचे सन २०२४ चे पाचवे (हिवाळी) अधिवेशनामध्ये मा.विधानसभा तसेच मा.विधान परिषदेमध्ये सादर करण्यात येऊन संमत झाले आहे. सदर विधेयकामध्ये कलम-७९ मध्ये “Use of Technology” हे महत्वाचे अंग समाविष्ट असून या विषयाच्या प्रभावी अंमलबजावणीकरीता एक समिती गठित करण्यात येत आहे.

शासन निर्णय:-

राज्यातील सर्व कारागृहे आणि बंदी यांच्या कार्यक्षम आणि प्रभावी व्यवस्थापनाकरीता सदर तंत्रज्ञानाचा प्रभावीपणे वापर होण्याच्या दृष्टीने कारागृह उपमहानिरीक्षक, दक्षिण विभाग, भायखळा, मुंबई यांच्या अध्यक्षतेखाली खालीलप्रमाणे समिती गठीत करण्यात येत आहे:-

अ.क्र.	समितीचे सदस्य	पदनाम
१	श्री.योगेश देसाई, कारागृह उपमहानिरीक्षक, दक्षिण विभाग, भायखळा	अध्यक्ष
२	श्री.हर्षद अहिरराव, अधीक्षक, मुंबई मध्यवर्ती कारागृह	सदस्य
३	श्री.वैभव आगे, अधीक्षक, नागपूर मध्यवर्ती कारागृह	सदस्य
४	श्रीमती राणी भोसले, अधीक्षक, ठाणे मध्यवर्ती कारागृह	सदस्य सचिव

२. समितीची कार्यक्षमता खालीलप्रमाणे राहिल:-

- राज्यातील सर्व कारागृहांमध्ये सध्या वापरण्यात येणाऱ्या तंत्रज्ञानाचा (उदा.सीसीटीव्ही, बॉडी स्कॅनर्स, पॅनिक बटन्स, टर्नस्टाईल गेट्स, ड्रोन्स, किऑस्क मशीन्स, मा.न्यायालयाशी संबंधित ई मुलाकात, व्हिडीओ कॉन्फरन्सिंग सुविधा इ. तसेच

बंदांना शिक्षण आणि त्यांचे पुनर्वसनाकरीता ऑनलाईन पध्दतीने शिक्षण देणे, टेलिमेडिसीन इ.सुविधा, एनआयसी मार्फत ई प्रिझन्स प्रणाली राबविणे व बंदांचा अभिलेख ठेवणे याकरीता संगणक इ.) कारागृहनिहाय आढावा घेईल व त्याबाबतचा सविस्तर अहवाल शासनास सादर करील.

ii) कारागृहनिहाय जडवस्तू संग्रह नोंदवही (Dead Stock Register) ठेवण्यात येत असल्याची खात्री करील.

iii) विद्यमान प्रणालीतील त्रुटी व गॅप्स ओळखून त्यांचे निराकरणासाठी योग्य तांत्रिक उपाययोजना सुचविल. तसेच भविष्यामध्ये आधुनिक तंत्रज्ञानाचा प्रभावी वापर कशा प्रकारे करता येईल याचादेखील सखोल अभ्यास करील.

iv) समिती तिचा अहवाल सदर शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून दोन महिन्यांच्या आत शासनास सादर करील.

३. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५०११०१३४२५५७३२९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकीत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे आदेशानुसार व नांवाने,

(सुग्रिव धपाटे)
सह सचिव, गृह विभाग

प्रत-

- १) प्रधान सचिव (अपिल व सुरक्षा), गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- २) अपर पोलीस महासंचालक व महानिरीक्षक, कारागृह व सुधारसेवा, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ३) श्री.योगेश देसाई, कारागृह उपमहानिरीक्षक, दक्षिण विभाग, भायखळा.
- ४) श्री.हर्षद अहिरराव, अधीक्षक, मुंबई मध्यवर्ती कारागृह.
- ५) श्री.वैभव आगे, अधीक्षक, नागपूर मध्यवर्ती कारागृह.
- ६) श्रीमती राणी भोसले, अधीक्षक, ठाणे मध्यवर्ती कारागृह.
- ७) कारागृह उपमहानिरीक्षक, मध्य विभाग/पूर्व विभाग/पश्चिम विभाग/दक्षिण विभाग, महाराष्ट्र राज्य.
- ८) सर्व कारागृह अधीक्षक, महाराष्ट्र राज्य.
- ९) निवडनस्ती, तुरुंग-२, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.